Ն՝ 9415 1916 ՅՈՒԼԻՍ 22/4 ՕԳՈՍՏՈՍ ՇՈՒՄԱԱ 24 ԹԷՄՈՒԶ 1332 32ԻՆՇԻ ՏԱՐԻ

جريدهٔ شرقيه

(تاريخ تاسيسى ۱۲۹۳)

ՇԷՐԻՏԷԻ ԾԱՐԳԻՆՇԷ

ԵԷՎՄԻ, ՍԻՅԱՍԻ ԿԱԶԷԹԱ

Թարիխը բէէսիսի 1877

صاحب امتياز اغوب حوملك

مؤسسى دیکران حوملك

بك اوغلنده كوچك پارمق قپوده ابيل

سوقاغنده ۱۳ نومرولى دائرهٔ مخصوصه‌سنده

ՍԱՀՄԱՆԻ ԻՄԱԾԱԶ ՎԻ ՄԻՍՏԻՊԻ

ՏԱՎԱ ՎԷՊԻԼԻ

ՅԱԿՈԲ ՇԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

Միւհասիսի : ՏԻԳՐԱՆ ՇԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

Պեյօղլընցա Բիւշիւք Բարմաղ Դաբուտա

Իպլի սոգաղընցա Նօ. 13

20 ԲԱՐԱ

ՀԱՐՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

Յուլիս 21 բարիկի գարարկեանը Ամերիկեն բերլիոր ռեսմիսի տիր։

1.—Իրաց ճէպհէսինտէ Ֆէլտհիլ Ամերիքասընտա թէպէտաիւլ եօզ տըր։ Գանահիսինտէն միւրէքքէպ պիր ֆիրէղէմիզ խաֆիֆ գուվվէթտէ պիր սիւմէն մի ֆրէղէսիյլէ եարբարը միւ-ատէմատ տիւշմէնէ թէլէֆաթ վէրմիշ վէ պիր մըզտար արտա իլէ գալան իդիինամ իթմիշ տիր։

2.—Իրանտա Ռուս ճէպհէսինտէ 16 մանուզ ազշամը գըթաաթըմըզ Գիւնան գարիյէսի ճիվարընտա Ռուսլար-ա իթրա իթտիկի մուհարէպէտէ տիւշ-էն 200 մագթուլ պրպարաղ չըմալ թիգամէթինտէ բիւճաթա մէճպուր տիրմիշ վէ պիր չօգ ճէպհանէսի վէ պիր տիւրլիւ թէֆէրրուաթըյլա պիր-քէտ սաղլամ 3 ատէտ մաքինալը թիֆէնկ իլէ պիր մըզտար հայվան գալինամ օյնամըշ տըր։

3.—Գաֆգաս ճէպհէսինտէ սու-էթը ումումիյէտէ մուհիմ պիր հարէ-էթի օլմամըշ տըր. եալընըզ սաղ ճէ-ատա տիւշմէնին պիր գրամ մէվզա-արմըզա գարշը եարարը թէարրուզ տիրէնէրիմիզէ թէվզիֆ վէ թարա իտ-տիրմիշ տիր։

4.—Մըսրը ճէպհէսինտէ Գաֆիյէ ինարընտա քէշֆ միւսատէմէլերի տէ-գամ իմիշ տիր։

19 թէմուզտա պիր տիւշմէն հարպ ատիֆինէսի Մէհմէտիյէ գարշուսընտան Գաֆիյէնին շարգընտա վաղը Հոսէյ-էնաֆ վէ Օկրանինա խուրմայրդլա-գընը նէթիճէսիզ պիր սահթ պոճգար-գարան իմիշ տիր. պունըն իզէրինէ ալուրլան պիր թայեարէմիզին պօմ-գա իլէ թէարրուզը նէթիճէսինտէ իչ-գու սէֆինէ ալմէ չէսիպ ուզագլաշ-մաղա մէճպուր օլմուշ տըր։

5.—Սահիր ճէպհէլէրատէն եէնի մու-հիմ մալումատ ալընմամըշ տըր։ Մ.

ՀԻՆՏԷՆՊՈՒՐԳ ՇԱՐԳ ՃԷՊՀԷՍԻ ՈՒՄՈՒՄ ԳՕՄԱՆՏԱՆԸ

(Ռէսմի) Իմբէրաթօր, Շարգ ճէպհէ-սինտէ պուլունտըղը էմնատէ, Ավստ-թրիա իմբէրաթօրը իլէ պիլիթթիգաղ իչպու ճէպհէտէքի գօմանտա մէսէլէ-սինի Ռուս թէարրուզըյլա հուսուլէ կէ-լէն վազիյէթլէ միւթէնասիպ պիր սու-բէթատ հալ վէ թէսվիյէ իթմիշլէր տիր։ Միւթթէֆիգիյին օրտուլարընտա մէնսուզ միւթէատատա կրուբլարընն թէվէֆիտի իլէ պունլարընն ժէնէրալ ֆէլտ մարէշալ Ֆոն Հինտէնպուրկընն գօման-տասը ալթընտա թէք պիր կրուբ օլա-րաղ իսթիխտամլարը հէր իքի պաշ գօ-մանտանլըղտա թէգարրուր իթմիշ տիր։ Մ.

*** Պալէատէքի բէսմի իսապէր. Ֆիքրիմիզէ բէք զիյատէ ճալիպը տըգղաթ վէ էհէմմիյէթտիր։ Թագրիպէն 1300 քիլօմէթրօ թուլընտա պուլը-նան Շարգ ճէպհէսինին չիմտիյէ գա-տար 400 քիլօմէթրօյը միւթէճավուզ օլան գըսմը չըմալիսի —քի, Ռիկատան Նօվօհրէսէգէ գատար իմթիտատ ի-տէր— Մագիւրի գահրամանընընն թահ-թը իատարէսինտէ իտի։ Նօվօհրէսէգ իլէ Բինոգ արատընտաքի գըսմը Գա-վիէրա բրէնսի ֆէլտ մարէշալ Լէօբօլ-ատն գօմանտատընտա պուլընըյօր։ Բինոգին ճէնուպընտան Ռումանիա հու-տուտընա գատար իմթիտատ իտէն թագրիպէն 350 քիլօմէթրօլըգ ատէ-տէ Լինսինկէն կրուբը իլէ Պավի-յէրա ժէնէրալը գոնթ Պոթմեր վէ Բֆլանցեր Պալթէն օրտուլարը աիղը մէվզը էյլէմէքտէ իտի։ Հինտէնպուրկ վէ Լէօբօլա կրուբլարը թէմամէն Ալէ-ման պաշ գօմանտանլըղընա մէրպութ պուլունտըգլարը հալա Ալէման վէ Ա-վըստրիա-Մատար օրտուլարընտան միւրէքքէպ պուլունան Լինսինկէն կը-րուբը իլէ Գոթմեր վէ Բֆլանցեր Պալ-թէն օրտուլարը զըսմէն Ավստրիա—Մատար պաշ գօմանտանլըղընա մէր-մէք վէ սայ ու զայրէթլէ թէրագգը իմ-մէք հավէսինտէն վէ թէարիճէն պիր պէյանէթը ճաղիպէ իլէիսթիգրալինատէն մէմնունիյէթլէ պահա իթտի։ Արպէյլ մուհիպպէսինի եէնիսէն կէօրմէքլէ քէսպը գուվվէթ իտուպ ադա օլընան ատընն սաարզանէ իյֆա օլընաճաղը-նը, քէնտի պիւթիւն ճէհատէթնպլի-կինին ֆէվզինտէ սէվկիւլիսինի գուր-թարաճաղընը սէօյլէտի։

— Տօգթօր, պիվմէլ թաամ իսէր-մինիզ, տէյու մարքի թէքքար իմ-տի։

— Լաքին...

Կապրիէլ բէճա մատամընտա պիր Նիկոան սալըվէրսի վէ՝

— Գատուլ իսինիզ, տէյու։

Տօգթօր սէրֆիրու իմտի։

Պիր աղ սոնրա կէնճ մատամ մար-պութ իտիլէր։ Շիմտի պիւթիւն պու-կրուբլար վէ օրտուլար եալընըզ Հին-տէնպուրկընն ատէիյանէ իտարէսինէ վէրիլմէք սուրէթիյլէ պաշ գօմանտան-ըղտա վիճուտը էլվէմ օլան վահէ-թը սէվգ ու իտարէ թէմամէն թէէ-մին իտիլմիշ օլույօր, քի պունըն նէ գատար մուհիմ պիր ֆայիտէի սէվգիւլ-ճէյշիյէյի հայիզ պուլունտըղընը թաք-սիլէ հաճէթ եօզ տըր։ Տիկէր թարաֆ-տան Հինտէնպուրկընն Շարգ ճէպհէսի պաշ գօմանտանլըղընա թայինի, Ալէ-ման, վէ Ավստրիալըլար թարաֆրն-տան Ռուս տարիւլհարպընտա եէնի պիր թագըմ հարաքէտ իճրասընա հաղրլանըլմագտա օլտըղընա տա տէ-լալէթ իտէր։ Թ. Լ.

ՂԱՐՊ ՃԷՊՀԷՍԻՆՏԷ

Ալէման հարպ ռաբօրը.— (Ռէսմի) Սօմ նէհրինին չըմալինտէ տիւշմէնին Անգը չայը իլէ Սօմ արատընտա բէք ճէհիմ մըգհատատա իճրա իթտիկի իս-թիհզարաթ աթէշի պէօյիւք վէ գամի հիճումըն վուգուհինի իհատա իմմիշտի. պունըն իւզէրինէ աչտըղըմըզ թէվզէք ատէշիմիզ նէթիճէսինտէ իշպու իս-թիհզարաթ եալընըզ մահալ վէ զէման իմիպաբըյլա միւնֆէրիտ վէ միւթ-ֆէրրիդ վէ ֆագաթ չէտիտ մուհարէ-պաթը ինթաճ իմտի։ Պարօմ Ալպէր եօլընըն թարաֆէյինտէ թրօն օրմա-նընընն շարգընտա գուվվէթլի ինկ. հիճումլարը ազիմ գալտը. Մօրբբա իլէ Սօմ արատընտա Ֆրանսըզլար եէտի տէֆա հիճում իճրա իթտիլէր. ֆա-գաթ գըթաաթըմըզ անուտանէ մուհա-րէպաթ նէթիճէսինտէ մէվզալարընը թէմամըյլա մուհաֆաղա իթտիլէր։ Մանաքիւ չիֆթլիկինտէ տիւշմէն եա-լընըզ մէղքիւր չիֆթլիկին չըմալին-աէքի սիրէր ադամընա կիրէպիլտի։ Սօմ նէհրինին ճէնուպընտա Պալրօ, վէ էսմրէ ճիվարընտա Ֆրանսըզ հիճումլարը բիւսկիւրարլտի։ Մէօզընն սաղընտա տիւշմէն իսթիթը հարպա սէվգ քիզ՝ օտասընտա եալընըզճա տիւշիւն-ճէլի գալտրգատա գարնէսինէ չաւ տա-թրը իլավէ իթտի։

«Եէնիսէն կէլտի. մէսուրտ։»

10.—ՀԷՐ ՇԷՅԻ ԵԱԲԱՊԻԼԻՐ ՊԻՐ ԱՏԱՄ

Մարքի՝ թալիի եավէր վէ չէն ու չաթրը օրարաղ պիւթիւն կէճէ Մոնրը-վէր գօնաղընտա գալը։ Գօլօմ-պիյէլի զուրպանընընն իգինի պուլար-գընը վէ իքինճի տէֆա արթըգ գայլ իթմէյէհէկինի տիւշիւնիյօր իտի։ Կը-բանա Օթէյլ կիտիպ օնը կէօրմէկի թատավուր իթտի իսկ տէ, քէնտի-սինէ եապըշըրմայըպ, գրպրն հանկը եօլտան խանէսինէ կիտէճէկինի թատ-պիպ վէ թէէմին իսէպիլիր իտի. մա-մաֆիսի մայէթինտէ սաարգ պիր տօս-թը օլուպ պու գըզը պուլմադա մէ-մուր իթտիկի ամուճաղատէսի Հիւկ տր Մանքիարընն չախսընտա տա էմին իտի։ Կէճէյի աիլէսի եանընտա. կէչիրտիկի վագթ տա քէնտի աչգլարրյա մէշղուլ օլանվարիտիֆիլիբՕչարընն՝Կապրիէլէ պաշ պաչա վէրիպ գօնուշտրգլարը պիլէ չէնտի սէվինճինէ խալէլ կէթիր-մէմիշ իտի։ Մ, տը Շաղէյ՝ մարքիզի եիւզատէն պրագմաղա պէրտպէր՝ օնա իպրազը հիւրմէթտէ գուսուր իթմէյօր ի-տի։ Ամրպէյլ մաշուգընընն եէնիսէն ավ-տէթի՝ կէնճ գատընը էյլէնտիրմէքտէն վէ քէնտիսինին չու արատա էն զկյա-տէ միւհթաճ օլտուղը սէրպէսթլիկինի քէնտիսինէ պախչ իթմէքտէն պաչգա պիր չէյ վէրմէմիշ իտի։ Կապրիէլ վէ Ֆիլիբ քէնտի չօճուգլըգ խաթըրէլէ-րինին զիքրիյէ մէշղուլ օլմըշլար տըր։

[87] (Տեվամի)

լարը աթմոշլար տը։ Դապիլը սէվգ՝ էնտան ազիմէթլերինտէ տիւշմէնին զուվվաի խաֆիֆէսի վէ թայհարէլերի թարաֆընտան տիւշարը թէարրուզ օլմըշլար վէ էնտան թէարրուզլարընտա պիր չօգ բրօժէքթէօրլարլա թէնվիր իտիլերէք չիտտէթլէ պօմպարտման իտիլմիշլեր իսէ անէ, ճիմլէսի սալիմէն ավտէթ իթմիշլեր տիր։ Գ.

ԱԼԷՄԱՆ պաշ վէքիլի կէչէն հաֆթա զարարլիհանը ումումիտէ կէչիրիպ պու քէրէ Պէրլինէ ավտէթ իթմիշ տիր։ Գ.

ԴԱՐԱՏԱՂ գրալը՝ Մ. Բուանգարէյի զիյարէթ իչիւն Բարիզէ վասըլ օլմուշ տը։ Մ.

ԱԼԷՄԱՆԻԱՏԱ ՀԱՐՊ ՄԱՍՐԱՖԸ

Բայնչթակ՝ տօգթ. Հէլֆերիխին էերինէ թային օլընան մալիյէ նազիրը գօնթ Մօտէրնէ 12 միլիառլըգ եէնի պիր թախսիսաթ վէրմիշ տիր։ Պէօյլէճէ հիւքիւմէթին թահթը էմրինէ վազ օլունան հարպ թախսիսաթը եէքիւնի 52 միլիառ մարգա պալիզ օլմուշ տը։ Մէսարիֆը հարպիյէ չիմտի հէր այ 2 միլիառ մարգ գատար օլուպ, էվվէլճէ թասվիպ օլընան 12 միլիառ՝ իհթիյաճաթը հարպիյէյի պու սէնէնին նոյեմ. ոնընա գատար զաբայաճազ տը, էվվէլճէ վերիլմիշ օլան 40 միլիառլըգ մէպլաղտան 36 միլիառ իլգ 4 հարպ իսթիզրազյա գաբատըլմըշ տը։ Ո հալտէ քի, խազինէ թահվիլաթը վէ եա գրսա վատէյի տիկէր թահվիլաթլա էլտէ իտիլէպիլէճէք 4 միլիառ զալյօր։ Հիւքիւմէթին եէնի տույունը ֆահդէրինի մունթազամէն թէէտիյէ վէ եա ամօրթի իթմէք իւզրէ, Բայնչթակ՝ եէնի պիր թազմ վերկիլեր թասվիպ իթմիշ տիր։ Պէօյէլիքէ սէնէտէ 2 միլիառ վէ զէնկինլերէն ամ 1 պուչուգ միլիառ գատար պիր վերկի ալընապիլէճէկի թախմին օլընյօր. հարպտան եվվել զարար վերիլտիկի կիպի չիմտի խուտուտի պիր ասքերի վերկի թարին թասավվուր օլընյօր։ Մուհաֆազաքեարլարտան մատա պիրթիւն ֆըրզալար սերվէթ իւզերինէ վերկի թարինը գապու իթմիշլեր տիր։ Բէզա բօսթա-թելեկրաֆ, թիւթիւն, միւսքիրաթ, մագազուզ վէ տիկէր պիր թազմ մէվատտ իւզերինէ վերկի գօյմաղա պէրապէր, մանարէպէտէն եվվել տիկեր տէվլէթլերէ գոնչան զերկիլերատէն խաֆիֆ տիր։ Օ.Լ.

ԵՈՒՆԱՆ

ԻԴԻԼԱԹԸՆ ԵՈՒՆԱՆՏԱ ԵԷՆԻ ԹԷՇԷԳՈՒԻՍԻ

Պու կիւնքի «Թանին»է կէօրէ, Իթիլաֆընը Ղարպ վէ Շարգտա Խարտըզրը թէարրուզտան սոնրա իթիլաֆ սէֆիրլերի Զայիմա գապինէսինէ միւրաճաաթլա եէնի ասքերի վազիյէթի սրթայա տիւրէրէք Եունան օրտու